

NDM-1 : Superbug

Superbug หมายถึง เชื้อโรคที่รุนแรงกว่าปกติ ถ้าไม่รุนแรงแพทย์จะเรียกสั้น ๆ ว่า “bug” สำหรับ Superbug ที่เป็นข่าวดังไปทั่วโลกเมื่อประมาณ 2 เดือนที่ผ่านมาก็คือ **NDM-1 (Newdelhi metalo beta lactamase)** ที่มีชื่อ นิวเดลฮี เนื่องจาก ชาวยุโรปไปทำศัลยกรรมตกแต่งที่อินเดียแล้วกลับมาป่วย ด้วยเชื้อนี้ บางรายก็เสียชีวิตไปแล้ว ความน่ากลัวของเชื้อนี้ คือ คีโตยา Carbapenems ซึ่งเป็นยาทรงพลังที่สุด ทำให้มียาที่รักษาได้น้อย และเชื้อตัวนี้ ก็เป็นเชื้อธรรมดาที่อาศัยในลำไส้ของมนุษย์ โดยปกติเชื้อที่ร้ายแรงมักพบในโรงพยาบาลเท่านั้น แต่เป็นครั้งแรกที่พบผู้ติดเชื้อร้ายแรงนี้จากภายนอกโรงพยาบาล แสดงให้เห็นว่าไม่สามารถควบคุมเชื้อตัวนี้ได้ การแพร่กระจายอาจเกิดในสถานที่ทั่วไป

ผศ.นพ.กำธร มาลาธรรม ผู้เชี่ยวชาญโรคติดเชื้อและระบาดวิทยา โรงพยาบาลรามธิบดีกล่าวว่า “ที่ผ่านมานักวิทยาศาสตร์ค้นพบเชื้อโรคหลายร้อยชนิด ส่วนใหญ่รักษาด้วยยาปฏิชีวนะ แต่ถ้าใช้ตัวไหน จำนวนมากและบ่อยครั้ง เชื้อโรคจะคือยาตัวนั้น ทำให้ต้องคิดค้นยาตัวอื่นมาเรื่อย ๆ ปัจจุบันยาปฏิชีวนะ ที่ใช้ทั่วไป คือ กลุ่ม Penicilin ได้แก่ Amoxy ampicillin ทำให้เชื้อคือยาตัวนี้จำนวนมาก จึงมียากลุ่มใหม่คือ Cephalosporins พัฒนาได้ 4 รุ่น โดยรุ่นที่ 3,4 มีประสิทธิภาพในการยับยั้งเชื้อก่อโรคอย่างกว้างขวาง แต่เชื้อบางตัวเริ่มคือต่อยากลุ่มนี้แล้ว โดยเฉพาะเชื้อที่อยู่ในโรงพยาบาล จึงมีการสั่งยากลุ่ม Carbapenems ซึ่งถือเป็นยาปฏิชีวนะที่ออกฤทธิ์ยับยั้งเชื้อก่อโรคได้มากที่สุดในปัจจุบัน” นอกจากนี้คุณหมอยังได้กล่าวถึง “คนไทยมักเข้าใจผิดเรื่องยาปฏิชีวนะ มักจะเรียกว่า “ยาแก้ไอเสบ” เพราะหลายครั้งที่ร่างกายมีการอักเสบ เช่น เจ็บคอจากไวรัส การกินยาปฏิชีวนะไม่สามารถรักษาอาการนี้ได้และที่น่าเป็นห่วงคือ การใช้ยาปฏิชีวนะที่พร่ำเพรื่อ คนไทยซื้อยากินง่ายดาย กินไม่ครบขนาด บางคนกินผิดวิธี กินโดยไม่จำเป็น ทำให้เชื้อคือยาระบาดทั่วไป คาดว่าประเทศอินเดีย คงมีการขายยา Cephalosporins และ Carbapenems กันอย่างแพร่หลาย ทำให้ Superbug ตัวนี้คือยาและกระจายในชุมชน ทางป้องกันมีอย่างเดียวคือ ไม่ควรอนุญาตให้ขายยาปฏิชีวนะในร้านขายยาทั่วไป รัฐบาลต้องจริงจังในการควบคุมการใช้ยาในกลุ่มนี้”

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่พบเชื้อคือยาตัวนี้แต่มีรายงานพบแล้วในญี่ปุ่นเป็นประเทศแรกในเอเชีย โรงพยาบาลบ้านเราแค่ Superbug ที่ชื่อ A.baumanii ก็เหนือแล้ว.....